

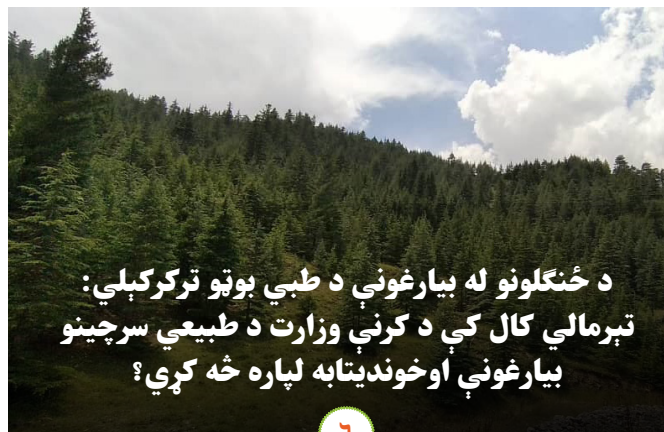
نشست مشترک میان وزارت زراعت و تاجران جهت افزایش صادرات به امارت

حشمت الله غفوری معین آبیاری و منابع طبیعی وزارت زراعت، با شماری از مسوولان فدراسیون اتاق های افغانستان، اتاق تجارت و مالداری افغانستان، اتاق تجارت و سرمایه گذاری، اتاق تجارت و صنایع زنان، صنعت و تجارت و همچنین تاجران، درباره ی چگونه گی افزایش صادرات به امارات متحده عربی بحث کرد. آقای غفوری در این نشست گفت که هدف نشست این است که چطور می توان میزان صادرات را به امارات امسال چند برابر افزایش داد. او با تاجران و سرمایه گذاریانی که به امارت محصولات زراعتی را صادر می کنند، راجع به مشکلات شان در استفاده از دهلیز هوایی و ترانسپورت زمینی، پروسس، بسته بندی، سرتیفیکیت ها، استانداردهای میوه جات و سبزیجات گفت و گو کرد. حشمت الله غفوری ضمن گفت اول محصولاتی که به تقاضای بازار امارت متحده عربی سازگار باشد، اولویت بندی گردد و با دهقانان برای اهداف درازمدت تر در این باره کار شود. آقای غفوری تاکید کرد که سیزده قلم محصولی که می تواند تقاضای بازار امارات متحده عربی را پاسخ دهد، باید به صورت جدی بالای آن کار شود. در این نشست، مسوولان اتاق های تجارت، تاجران و سرمایه گذاران از نبود امکانات برای صدور محصولات از طریق هوایی شکایت کرده می گویند که در فرصت های مناسب صادر کرده نمی توانند. آنان تاکید کردند که مسوولان دهلیز هوایی سهل انگاری کرده و برخورد دوگانه دارند. امارات بازار خوب برای محصولات زراعتی افغانستان است و برخی از محصولات زراعتی و باغی از چند سال به این سو به آن کشور صادر می شود.

پروان ته د کرنې وزیر سفر: د کرنیزو محصولاتو مدیریت پروژې گټې اخیستنې ته وسپارل شول

د ځنگلونو له بیارغونې د طبی بوتو ترکربلې:
تېرمالي کال کې د کرنې وزارت د طبیعي سرچینو
بیارغونې اوخوندیتابه لپاره څه کړي؟

کارکردهای ۱۳۹۹ وزارت زراعت در بخش زیربنا

ننگرهار کې پر ۲۶۶ بزگرانو کرنیزې توکي وویشل شوې

تړونونه ترسره او د ترویج کارکوونکو د لارښوونو او مشورو په پلي کولو سره یې ښه حاصلات ترلاسه کړي و. ددې لپاره چې، کارخونونو او پروسس خونو ته په کور دننه باکیفیته اومه مواد برابر او دبزگرانو کرنیزو محصولاتو ته یو ډاډمن او دوام داره مارکېټ پیداشي، په همدې موخه بزگرانو کرنیزو تړونونو لاسلیک ته هڅول کېږي.

د کرنې، اوبولگولو او مالداری وزارت اړوند له دویم ملي لومړیتوب څخه د ملاتړ پروژې (SNaPP۲) له خوا دننگرهار ولایت په ۱۰ ولسوالیو کې پر ۲۶۶ مخکښو بزگرانو چې کرنیز تړونونه یې ترسره کړي و کرنیزې توکي وویشل شول. له دغو مرستو برخمن شوي بزگران دوریجو میل، د دانی د تولید میل، دمپلیو د پروسس کارخونې او دگرو جوړولو گانیو سره کرنیز

د فاریاب د شپږو ولسوالیو پر کوپراتیفونو کرنیزې توکي وویشل شوې

د فاریاب د کرنې، اوبولگولو او مالداری ریاست په هغې د «ACTED» موسسې په مرسته ددې ولایت د المار، قیصار، کوهستان، پشتون کوټ، شیرین تگاب او دولت آباد ولسوالیو پر کرنیزو کوپراتیفونو کرنیزې توکي وویشل شوې. یادو کوپراتیفونو وېشل شوي دي.

د بزرګ خبرې

خپله خښته سمه کېږدئ

د کرنې د پرمختګ او د ملي تولید د ودې په پار د اړتیاوو له ډلې یو هم له کورنیو تولیداتو څخه د مصرف کلتور دودول دی. ټول خلک باید د خپلو هېوادولو له تولیداتو څخه ګټه پورته کړي. دا چاره حتمي او ترڅنګ یې وطن پالنه او ارزښتناکه چاره ده، که څه هم اوس کوچنی ښکاري خو په راتلونکې کې له موږ سره ډېرې مرستې کوي.

د تولید ترڅنګ باید موږ په پیل کې، په خپلو لګښتونو کې په کورنیو سرچینو تکیه وکړو او د تولید په ښه کولو سره ورو ورو دا تولیدي ظرفیت د نورو هېوادونو پر هېوادوالو تحمیل کړو. ترڅو هغوی هم زموږ له محصولاتو ګټه پورته کړي.

باید وویل شي، چې د چارو د ښه والي په پار دکار د ځواک انګېزه، برسېره پر دې چې د اقتصادي انګېرنې نظام تر اغېز لاندې وي په خپلواک تولید او په شخصي انګېزې سره په ښه توګه تر سره کېږي.

نن په بازار کې وطني مېوې له نورو مېوو څخه تر ټولو غوره کیفیت لري، ارګانیک دي او په طبیعي لارو چارو تولیدېږي. غوره کیفیت ددې لامل کېږي، چې نور خلک هم په ډېر لېوالتیا سره زموږ له تولیداتو څخه ګټه پورته کړي او دا په دوامداره توګه زموږ د اقتصادي ودې لامل کېږي.

هېوادوال له کورنیو تولیداتو څخه د ګټې اخیستنې ترڅنګ باید، د پېرېدونکو په صفت تولیدوونکو ته مشورې ورکړي او وړاندیز وکړي، چې باید د دوی تولید څنګه کیفیت لرونکي وي. دا تولید کولی شي، چې د یوې بڼې منډه او یا د یوې فابریکې تولیدي جوس وي. تولیدوونکي هم د خپل کاروبار د پیاوړتیا په پار باید هلې ځلې وکړي، چې د پېرېدونکو رضایت ترلاسه کړي او خپل تولیدات په غوره معیار برابر او د پلور لپاره چمتو کړي. په دې لارو چارو سره د افغانستان ټول محصولات کولی شي، چې په نړۍ کې غوره نوم او ځای خپل کړي.

د افغانستان د یوې وګړې په توګه چې زموږ هېواد یو کرنیز هېواد دی، باید خپل ورځنۍ اړتیاوې د خپل کور له نږدې هټۍ او ځای څخه او د سیمه ییزو او وطني تولیداتو له پېر څخه پیل کړو. هڅه مو باید دا وي، چې وطني او دخپل هېواد تولید شوي توکي وپېرو. په دې کار سره د سیمه ییز مارکېټ د ودې لامل کېږو او ترڅنګ یې د کورنیو تولیداتو د پیاوړتیا او د داخلي تولیدوونکو د هڅونې لامل هم کېږو.

هر هېوادوال باید په ښارونو او بازارنو کې کورنیو محصولاتو ته لومړیتوب ورکړي. واقعیت داده، چې د افغانستان کرنیز تولیدات، ډېر طبیعي او رازښتناک دي، دا ارزښت ته باید وده ورکړو او له نن څخه یې لا ډېر پیاوړې کړو.

که د یوشمېر هېوادوالو منفي انګېرنه او څوچ بلد شي، کولی شو چې په ټولو برخو کې د ودې لامل شو. د بېلګې په توګه هره ورځ میلیونونه خلک د هېواد بازارونو ته ځي. که له دې ډلې هر څوک د خپل وس مطابق یو کورني محصول وپېري، دا په دې مانا ده، چې میلیونونه کورني محصولات پلورل شوي دي او پیسې یې یا بزرګر او یا یو بل کلیوال ته رسېدلی دی او پیسې د ننه په افغانستان کې پاتې دي او د اقتصاد کړۍ پرې څرخي.

په همدې وروځو کې په بازار کې د نورو ډېرو بهرنیو مېوو ترڅنګ، کورني مېوې هم په ښه شکل او ښه بیه تر لاسه کېږي. نو ښه خبره داده، چې د کېلې او امو پرځای، چې له بهره واردېږي، له انار، انګور، منې او نورو کورنیو تولیداتو څخه ګټه پورته کړو.

که په یادو برخو کې هېوادوال بدلون منوونکي وي، او خپله خښته سمه کېږدي، نو په بشپړه ښکلا، دنگې ونې او پر ځان بسیا د افغانستان په نوم به یوه ودانۍ جوړه شي.

کونړ کې د کرنیزو محصولاتو مدیریت د ۸۰ پروژو چارې بشپړې شوې

د کونړ د کرنې، اوبولګولو او مالدارۍ ریاست چارواکي وايي، چې په دې ولایت کې د کرنیزو محصولاتو مدیریت اړوند د ۸۰ پروژو چارې بشپړې شوې او ګټې اخیستنې ته چمتو شوي دي. دغه پروژې، چې په کې د کچالو ۴۰ او د پیازو ۴۰ زېرمونونه شامل دي، د کونړ ولایت په ټولو ولسوالیو کې جوړې شوي دي.

د کونړ د کرنې رییس ضیاء الرحمن مومند وايي: «د یادو پروژو ټولیز لګښت ۴۳ میلیونه افغانۍ ده، چې د زرګونه ټنه پیازو او کچالو د ساتنې او خوندي کولو وړتیا لري. ددغو پروژو ۹۰ سلنه لګښت د کرنې وزارت او لس سلنه نور لګښت یې برخمن شوي بزرګران ورکړي دي.» د کونړ د دانګام ولسوالۍ اوسیدونکی او دیادو پروژو یوتن برخمن شوی رحیم گل وايي:

«ماته د کچالو یوه زېرمه تونه جوړه شوې ده، زموږ د کورنیو په اقتصادي وده کې له موږ سره مرسته کوي، له دې زېرمه تون څخه کولی شو، چې په سمه توګه ګټه پورته کړي او خپل محصولات په مناسب وخت کې بازار ته د پلور په پار وړاندې او په مناسبه بیه یې خرڅ کړو.»

کونړ د هېواد په ختېځ کې پروت ولایت دی، چې د کچالو او پیازو کرکېلي لپاره مناسب اقلیم لري.

حاصلات ګلپي در لغمان به بیش از ۲۲ هزار تن رسیده است

ریاست زراعت، آبیاری و مالدارۍ ولایت لغمان، می‌گوید که امسال یک‌هزار و ۲۵ هکتار زمین در این ولایت ګلپي کشت شده بود و میزان حاصلات آن به ۲۲ هزار و ۵۵۰ متریک ټن رسیده است.

محمد جمیل خوشحال رییس زراعت لغمان، گفت که به صورت اوسط در هر جریب زمین، سه هزار و ۵۰۰ ټنه ګلپي کشت می‌شود.

ګلپي یکی از سبزیجات مهم است که هر گل آن ۲۰ تا ۵۰ افغانۍ فروخته می‌شود.

ننګرهار د سبو او مېوو د کرکېلې او تولید غوره ځای

ننګرهار یو له سربسزو ولایتونو څخه دی، او ډېری خلک یې په کرنه او مالدارۍ بوخت دي، ددې ولایت په ډېری ولسوالیو کې اوبه پرېمانه دي نو په همدې موخه د ننګرهار په ولایت کې بېلابېل څلې دانې او سابه لکه بادرنګ، رومیان، پیاز، تورۍ، بېنډۍ، کدو، ګلپي، مولۍ، الو، کچالو، غنم، وریجې، جوار، ردن، وریشي او داسې نور کرل کېږي او ښه حاصل ورکوي.

د ننګرهار د کرنې، اوبولګولو او مالدارۍ ریاست چارواکي وايي، چې ددې ولایت بزرګران د نورو سبو ترڅنګ بېنډۍ هم کري او ښه حاصل ترې تر لاسه کوي.

د چارواکو په وینا د یاد ولایت په نږدې ټولو ولسوالیو کې د بېنډیو کرکېله کېږي او ددې ولایت ډېر شمېر بزرګران د بېنډیو په کرکېله او تولید بوخت دي.

د کرنې وزارت د احصایې ریاست د

۱۳۹۸ یم کال شمېرې ښيي، چې د یاد ولایت په ۱۶۶ هکتاره ځمکه بېنډۍ کرل شوي وې چې د حاصلاتو د تولید کچه یې یوزر او ۹۹۴ متریک ټنو ته ورسېد. که څه هم په ۱۳۹۹ یم کال کې ددې ولایت د بېنډیو د کروندو او حاصلاتو کره شمېره تر دې دمه نشته خو د اټکل له مخې د تېر کال په پرتله یې حاصلات زیات دي.

ننګرهار کې د پیازو او کچالو د زېرمونونو رغیزې چارې بشپړې شوې

زېرمونونو رغیزې چارې بشپړې شوې دي او اوس د بزرګرانو د وړتیاوو لوړولو په برخه کې کار کوو.»

په همدې حال کې د ننګرهار ولایت د کامي ولسوالۍ د سنگ زی کلي اوسیدونکی او د یادو پروژو یوتن برخمن ملک بادر وايي: «هر کال پنځه جریبه پیاز کرو، کله د گرمې هوا له وجې

د ننګرهار د کرنې، اوبولګولو او مالدارۍ ریاست وايي، چې په دې ولایت کې د کرنیزو محصولاتو مدیریت د پروژو رغیزې چارې بشپړې شوې دي.

د ننګرهار د کرنې رییس انعام الله صافی وايي: «په دې ولایت کې د کرنیزو محصولاتو مدیریت اړوند د پیازو د ۳۶۶ زېرمونونو او د کچالو ۱۲۵

خرابېږي او موږ زیان کوو، خو اوس موږ ته د پیازو یوه زېرمه تون جوړه شوې ده، چې وروسته له دې کولی شو خپل پیاز په همدې زېرمه تون کې زېرمه کړو او له خوساکېدو یې وژغورو، هیله ده چې داسې نورې پروژې هم موږ ته پلي شي.»

پروان ته د کرنې وزیر سفر:

د کرنیزو محصولاتو مدیریت پروژې گټې اخیستنې ته وسپارل شول

نن یې د پرانیستي شاهدان یو. د کرنې وزیر زیاته کړه: «دا پروژې د خلکو خوښ دي، ځکه دا مرستې عامو خلکو ته رسېدلې دي، زموږ موخه داده، چې یاد پروگرام ته دوام ورکړو، تر هغه چې معیاري سرې خونې جوړېږي، له دغو سړوځونو څخه ګټه پورته کولی شی.»

په همدې حال کې د پروان والي فضل الدین عیار هم د یادو پروژو له پلې کېدو څخه مننه او قدرداني وکړه او وویل: «په همدې شرایطو کې، چې خلک له بیکارۍ او بې وزلۍ کړېږي داسې پروژې پلي کول زیاتې ګټې لري، تر دې مخکې خلک په خلاصه فضا کې خپل ممیز ساتل، چې د انگورو بڼوال له زیانونو سره مخ کېدل، ځکه د دوی مېوې د باران له وجې خرابېدل، خو دا پروژې خلکو لپاره ځانګړې ګټې لري.»

د کرنې وزارت د کرنیزو محصولاتو مدیریت د پروژې له لارې ۴۳۱ بېلابېلې پروژې چې په کې ممیزخونې، د مېوو سرې خونې او د پیازو او کچالو زېرمونونه جوړول او د مېوو او سبو لمریز وچوونکي دستګاوې هم وېشل شوي دي، چې

د کرنې، اوبولګولو اومالداری وزیر ډاکټر انوارالحق احدي، پروان ولایت ته د خپر سفر په ترڅ کې، په دې ولایت کې د کرنیزو محصولاتو مدیریت اړونده پروژې ګټې اخیستنې ته وسپارل.

په هغه غونډه کې، چې ددغو پروژو د ګټې اخیستنې په پار جوړه شوې وه، د پروان والي فضل الدین عیار، د ولایتي شورا رییس عبدالشکور قدوسي او د پروان ولایت یوشمېر سیمه ییزو چارواکو ګډون درلود.

د کرنې وزیر د کرنیزو محصولاتو مدیریت د پروژو له پلې د نمونې په توګه د بگرام په ولسوالۍ کې یوه پروژه ګټې اخیستنې ته وسپارله او په هکله یې وویل: «د پروان په ولایت کې د کرنیزو محصولاتو مدیریت د پروژې له لارې ۱۵۴ ممیزخونې، د پیازو ۲۰۰ زېرمونونه، د کچالو ۳۵ زېرمونونه او د مڼو ۱۲ صفر درجې سرې خونې جوړې او ترڅنګ یې پر یوشمېر کروندګرو د مېوو او سبو ۳۰ لمریز وچوونکي دستګاوې هم وېشل شوي دي، چې

کارکردهای ۱۳۹۹ وزارت زراعت در بخش زیربنا

خوست، پکتیکا، ارزګان، قندهار، بادغیس و زابل ساخته شده و دهقانان این ولایات می‌توانند از باران‌های موسمی جهت آبیاری زمین‌های خود استفاده کنند.

وزارت زراعت یک گدام با ظرفیت ۲۵۰ متریک تن برای ذخیره نمودن ادویه‌جات در ولایت لوگر ساخته است. در بخش ماهی‌پروری، در سال مالی ۹۹ چهار فارم تکثیری ماهیان گرم‌آبی و سردآبی در ولایت‌های بامیان، پنجشیر، بلخ و ننگرهار ساخته شده است. هم‌چنان ریاست استراتژیک وزارت زراعت، در سال جاری یک گدام با ظرفیت پنج‌هزار تن، برای نگهداری غله‌جات در ولایت فراه ساخته که این ذخیره‌گاه غله‌جات شامل احاطه دیوار آن، دو باب اتاق اداری همراه با یک تشناب و یک حلقه چاه سبتیک مجهز می‌باشد.

هم‌چنان این ریاست یک گدام دیگر را نیز با ظرفیت سه‌هزار تن با ملحقات آن به هزینه ۴۱۹ هزار و ۲۶۶ افغانی در ولایت زابل ساخته است. مسوولان در این ریاست می‌گویند که این اداره بر حسب ضرورت یک ذخیره‌گاه غله‌جات را با ظرفیت پنج هزار تن همراه با ملحقات آن به هزینه ۱۶ میلیون و ۲۹۴ هزار و ۵۰۰ افغانی در ولایت جوزجان ساخته است. این ریاست به سلسله فعالیت‌های خود در سال جاری، یک گدام غله‌جات را با ظرفیت چهار هزار تن با هزینه ۱۴ میلیون و ۹۱۸ هزار و ۸۰۰ افغانی در ولایت خوست ساخته است. وزارت زراعت، آبیاری و مالداری، به همکاری پروژه‌های همکار به منظور مصونیت غذایی و حفاظت محیط‌زیست، در سال جاری پنج مسلخ عصری و معیاری را ساخت که از این تعداد دو مسلخ در ولسوالی‌های شکرده و ریش‌خور کابل ساخته شده و یک مسلخ در ولایت هرات، یکی هم در ولایت بلخ و یک مسلخ معیاری دیگر در ولایت کندز ساخته است. این مسلخ‌ها هر بار ظرفیت ذبح ۵۰۰ بز و گوسفند و ۱۰۰ گاو را دارد. با ساخت مسلخ‌های معیاری نه تنها مشکلات مالداران را حل کرده است، برای بخشی از شهروندان در این ولایات زمینه کار نیز فراهم کرده است.

زودی تکمیل و بهره‌برداری سپرده خواهد شد. هم‌چنان ۳۳ پروژه آبیاری در پروسه تدارکات قرار دارد و متباقی آن در جریان سال مالی ۱۴۰۰ تطبیق می‌گردد. در سال جاری کار ساخت و بازسازی ۱۲۵ کانال آبیاری نیز در سراسر کشور تکمیل شده است و کار احیا و بازسازی ۱۵۶ کانال دیگر به زودی تکمیل می‌شود. در بخش زیربنایی، کار ساخت ۱۸ آبریزه در سه ولایت تکمیل شده است. با تکمیل شدن کار این کانال‌های معیاری آبیاری در مرکز و ولایات، تا بیست درصد از ضایعات آب جلوگیری می‌شود.

در بخش مرغداری، وزارت زراعت امسال به تعداد ۷۲۰ فارم مرغ گوشتی را در ولایت‌های خوست، پنجشیر، لغمان و پکتیکا ساخته که این فارم‌ها فعالیت خویش را آغاز کرده است. این فارم‌ها تا حدی زیادی مشکلات مردم را از این ناحیه کمیبود گوشت مرغ مرفوع می‌کند. ۱۲۰ ذخیره‌گاه خاکی آب باران در ولایات کابل، پکتیا، بلخ، سرپل، سمنگان، تخار، ننگرهار، کنر، لغمان، هرات، غور،

و جوزجان ساخته شده‌اند. در عین حال، دو هزار متر مکعب چکدم و ذخیره کوچک آبی، در ولایت‌های هرات، فراه، غور، قندهار، بغلان و ولایت سمنگان ساخته شده و هم‌چنان کار ساخت ۱۴ هزار و ۹۴۷ مترمکعب چکدم و ذخیره کوچک آبی در ولایت‌های غور، سمنگان و قندهار تکمیل گردیده است. این چکدم‌ها برای آبیاری جنگل‌های این مناطق موثر واقع شده است. کار اعمار هشتاد بندخاکی آب‌گردان نیز در ولایات غور، سمنگان و قندهار تکمیل شده است.

هم‌چنان وزارت زراعت به منظور جلوگیری از ضایعات آب و فرسایش خاک در ولایت کنر، کار اعمار هشت باب ذخیره کوچک آب جهت آبیاری ۲۰ هزار نهال و اعمار یک‌هزار مترمکعب چکدم را شروع کرد.

در بخش آبیاری، در سال جاری از مجموع احیا و بازسازی ۱۲۱ شبکه آبیاری شامل پلان در ۲۴ ولایت، کار احیاء و بازسازی ۴۷ شبکه آبیاری در ۱۷ ولایت تکمیل گردیده است، کار بالای ۲۱ شبکه جریان دارد و به

وزارت زراعت، آبیاری و مالداری، به منظور مکانیزه‌سازی زراعت در کشور و هم‌چنان حمایت از دهقانان در مرکز و ولایات، امسال در بخش زیربنایی برنامه‌های مختلفی را طرح و تطبیق کرده است.

در سال مالی ۱۳۹۹، وزارت زراعت به منظور حمایت از دهقانان ۲۱۰ باب سبزخانه عصری کوچک و بزرگ در ولایت‌های ننگرهار، جوزجان، هرات و بلخ احداث کرده و با ساخت این سبزخانه‌ها، زمینه‌های خوبی برای افزایش عواید دهقانان مساعد شده است. در عین حال، ۴۳۲ کشمش‌خانه نیز برای تاک‌داران در ولایت‌های، کابل، غزنی، بلخ، سرپل، فاریاب، هرات، قندهار، هلمند، فراه، زابل و ولایت لوگر ساخته شده‌اند.

ساخت پانزده باب سیلوی کوچک «سابلج» که هر کدام دارای پنج تن ظرفیت می‌باشد، نیز شامل فعالیت‌های زیربنایی وزارت زراعت در سال مالی ۱۳۹۹ است. این سیلوها در ولایت‌های لوگر، خوست، قندهار و پکتیکا ساخته شده است. اعمار و تجهیز پنج باب ساختمان مراکز جمع‌آوری شیر و هم‌چنان حفر پنج حلقه چاه عمیق در ولایات کاپیسا، میدان وردک، لغمان، پکتیا و غزنی بخش دیگری از فعالیت‌های زیربنایی است.

در سال مالی ۱۳۹۹، به منظور آموزش و آگاهی‌دهی به دهقانان نیز چهار مراکز آموزشی، FLRC، در ولایت‌های هرات، ننگرهار و بلخ ایجاد شده و این مراکز با وسایل زراعتی از قبیل تراکتور، «تریشر» و «لیزرلیول» تجهیز شده‌اند. در ولایت کابل یک فابریکه شیر با ظرفیت پروسس ۳۰ هزار لیتر شیر در روز ساخته شده و همین‌طور ایجاد این فابریکه پروسس لبنیات منجر به حمایت و بهبود فعالیت کوپراتیف‌های تولیدکننده‌گان شیر، افزایش تولید شیر در سطح قریه‌جات و بلند رفتن تولیدات داخلی می‌شود. سه باب مرکز پروسس مواد غذایی و لبنیات در ولایت‌های ننگرهار

دکتر جعفر گل اشرفی
خبريال

شنې خونې هلمند د سبو له پلوه ځان بسيا کوي

هلمند د هېواد په سوېل لوېديځ کې د تودې هوا لرونکې او يوازې د اوړي په موسم کې د سبو او نيا لگيو د موسمي فصل له مخې مشهور ولايت دی، خو د دغه ولايت بزگر خوشاله دي، چې د شنوخنو د جوړېدو له برکته د ژمي او د کال په ټولو موسمونو کې هم کولای شي، چې په خپلو شنوخنو کې د سبو او ترکاریو کرکېله وکړي او ددې ولايت د اړتيا پوره کولو ترڅنگ يې نورو گاونډو ولايتونو ته هم صادر کړي.

د هلمند د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ رييس زلمی الکو وايي، چې ددې ولايت په مرکز لينکرگاه، ناوې، نادعلي او نهرسراج ولسواليو کې بزگرو ته ۱۶۶ بابه شنې خونې جوړې شوي دي.

هلمند کې د کرکيلې لپاره د شنوخنو جوړېدا سره سم د بزگرو کار غوړېدلې، او له بلې خوا هلمنديان چې تېر وخت به يې يوازې د گرمۍ موسم کې سابه په بازارونو کې موندل، اوس يې د کال هر فصل کې خوړلې شي. د هلمند يو شمېر اوسيدونکي وايي، د شنوخنو له برکته روان کال کې د روميانو (ټماټرو) او بادرنگو د حاصلاتو له کمښت سره هم نه دي مخامخ شوي.

له تېرو څو مياشتو راهيسې سابه (سبزی) لکه بادرنگ او روميان چې د هلمند په شنوخنو کې راټوکېدلي او حاصل شوي د دغه ولايت د ښار په نږدې ټولو هټيو کې ليدل کېږي.

زلمی الکو وايي، چې د شنوخنو په جوړېدو سره د سبو کرکيلې نوې بڼه خپله کړې، چې بزگران هم له نويو هيلو سره دغه کار ته مخه کړې ده.

کرونگر وايي، شنې خونې ښه عايد ورته لري. د هلمند د

ولايت د سبو او ترکاریو د توليد په پرځه کې د بسيا کېدو پر خوا روان دی.

شنې خونې چې د حرارت د کنټرول لپاره له پلاستيکه جوړېږي، اوس د هلمنديانو لپاره د سرو زرو د خزانو ارزښت لري. دوی وايي، د شنوخنو په پراختيا سره کولای شي، چې د هېواد يوشمېر نورو ولايتونو ته هم وخت په وخت کرنيزې توکي ورسوي.

د هلمند د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ رياست چارواکي وايي، دوی په دې ولايت کې د کرنيزو حاصلاتو د لوړولو او د موسمي نباتاتو د کرکېلي د پراختيا په پار هلې ځلې کوي او د شنوخنو د حاصلاتو ښې پايلې دوی هڅولي، چې د شنوخنو د جوړولو لړۍ نوره هم پياوړې او گرندې کړي.

ناوې ولسوالۍ د عينک په سيمه کې، يوتن بزگر په خپله شنه خونه کې، د سبو کرکېله کوي هغه وايي، ددې لپاره چې د شنې خونې عوايد زيات دي او د کال په ټولوموسمونو کې په کې کرکېله کېږي غواړي، چې شنه خونه کې کرکېله وکړي.

په هلمند کې د شنوخنو له دودېدلو ډېر وخت نه تېرېږي. دغه نوښت هم کروندگر لېوال کړي او هم پېرودونکي د تازه سبزيو له رانيولو خوښ دي.

هلمنديان وايي، خوشاله په دې چې اوس په هر موسم کې له بهره د وارد شوي خراب او خوسا سبو او ترکاریو پر ځای تازه او د خپلې خاورې سابه او ترکاری کورونو ته وړي. د هلمند گڼ شمېر او سيدونکي خوشاله دي، چې د دوی

مروری بر تولید پنبه در بلخ

محمد سالم ساعی
رييس زراعت ولايت بلخ

و چمتال موقعيت دارد به دست می آید، و اوسط حاصلاتی که دهاقين از کشت پنبه به دست می آورند از هر هکتار دوونيم تن می باشد .

تخم های مشهور پنبه که دهاقين بلخ بيش تر برای کشت استفاده می کنند شامل نژادها (ورایتي ها) پوزه ايشان، تورکی، و اکالا می باشد که نسبت به تخم پنبه های محلی دارای حاصل بلند و با کیفیت می باشد و اوسط حاصل این تخم ها نظر به کیفیت تولید خاک فرق می کند و طور اوسط در ولایت بلخ از هر هکتار پنج تن پنبه ی دانه دار تولید می گردد که با کشت نمودن ۲۵ کیلو تخم پنبه به دست می آید.

نژاد (ورایتي) پوزه ايشان پنبه زودرس می باشد که در شرایط اقلیمی ولایت بلخ از زمان بذر تا جمع آوری حاصل ۱۷۰ روز را در بر می گیرد و دو نژاد دیگر به (۲۰۰) روز ضرورت دارد.

در ولایت بلخ سه شرکت بزرگ پروسس پنبه با ظرفیت بلند تولیدی فعالیت می کنند که پنبه های تولید شده در مزارع دهاقين در این مراکز پروسس، جمع آوری گردیده و بعد از جداسازی «چگد» تا تخم پنبه همراه با موارد اضافی آن با سورت بندی در مارکیت داخلی فروخته می شود و هم چنان با بسته بندی های منظم به بیرون از کشور، به خصوص پاکستان صادر می گردد .

تخم پنبه حاوی روغن خوب غذایی نیز می باشد. تخم پنبه از چهار حصه یک حصه روغن و سه حصه کنجاره می دهد و فی کیلو روغن پنبه به (۱۳۰ تا ۱۴۰) افغانی در روغن فروشی های شهر مزار شریف به فروش می رسد و فی کیلو کنجاره (۱۸ تا ۲۰) افغانی قیمت دارد .

گردیده و یک قسمت در وقت کتمن کاری (مرحله هشت برکه شدن نبات)، قسمت دیگر در وقت گل دهی و آخرین قسمت در وقت کوکله یا تشکیل غوزه به زمین افزوده می شود و مزرعه ی پنبه با در نظر داشت شرایط اقلیمی در بلخ هفته ای یکبار آبیاری می گردد.

پنبه دو دور جمع آوری یا چیده می شود که به آن «چین» می گویند. چین اول وقتی عملی می شود که ۶۰ فی صد کوکله یا غوزه های پنبه در مزرعه می شکفد و مزرعه پنبه با رنگ سفید زیبا می شود و چین دوم با دو هفته عملی می شود و اگر غوزه ها هنوز باز نشده باقی بماند فرصت می دهند تا باران خزانی و یا شبنم خزانی سبب مرطوب شدن غوزه گردیده و گرم شدن هوا سبب باز شدن غوزه می گردد و همه پنبه و غوزه ها چیده می شود. پنبه پایه بعد از خشکیدن، بهترین چوب سوخت را می دهد که دهاقين از آن نیز مفاد خوبی به دست می آورند.

از روغن پنبه که در پختن خوراک استفاده می شود از جمله پنبه پلو شهرت دارد و اکثریت ماهی پزی ها برای پختن ماهی از روغن پنبه کار می گیرند، چون گوشت ماهی با روغن پنبه خیلی شفاف، صاف و خشک از دیگر بیرون می آید و نسبت به دیگر روغن ها نیز مزه ی بهتر می دهد. پنبه ولایت بلخ در اراضی آبی کشت می گردد و بهترین زمان در بلخ برای کشت ۱۵ حمل تا ۲۵ ثور است که دهاقين زمین را بعد از نرم کاری، زمین بستر تخم را به شکل جویه ها ایجاد و آبیاری می کنند که بعد از گذشت یک روز تخم پنبه با فاصله ۲۵ سانتی در عمق پنج سانتی بذر می گردد و در یک جریب زمین تقریباً ۱۲ هزار بته رشد می کند و یک بته پنبه در طول رشد ۷۰ تا ۸۰ عدد غوزه یا کوکله تولید می کند، کود سیاه دی امونیم فاسفیت یا «DAP» در هر جریب ۲۵ کیلو در وقت بذر به زمین علاوه می گردد و مقدار (۵۰) کیلو کود سفید یا یوریا در سه قسمت تقسیم

دست‌آوردهای وزارت زراعت در عرصه‌ی آبیاری در سال مالی ۱۳۹۹

مهرداد احمدی
گزارش گر

ساخت ۱۲۰ ذخیره‌گاه خاکی آب باران در ولایت‌های کابل، پکتیا، بلخ، سرپل، سمنگان، تخار، ننگرهار، کنر، لغمان، هرات، غور، خوست، پکتیکا، ارزگان، قندهار، بادغیس و زابل و همچنین ساخت ۲۰۰ چکدم کوچک آب در ولایت‌های کابل، دایکندی، پکتیا، بلخ، سرپل، سمنگان، بدخشان، تخار، فاریاب، ننگرهار، کنر، لغمان، غور، خوست، پکتیکا، ارزگان، بادغیس و زابل نیز شامل برنامه‌های وزارت زراعت در سال مالی ۱۳۹۹ قرار داشت، اما در این زمینه‌ها دست‌آوردی نداشته است. وزارت زراعت، آبیاری و مالداري، با فعالیت‌هایش در سال مالی ۱۳۹۹ در عرصه‌ی آبیاری، با پیش‌برد برنامه‌هایش توانست ۲.۵ درصد به ساحات آبی زراعتی بافزاید. با وجود پیش‌رفت‌ها در عرصه‌ی بازسازی، نوسازی و تقویت شبکه‌ها و کانال‌های آبیاری، به دلیل کمبود بندهای آب و ذخایر بزرگ آبیاری، اراضی زراعتی در کشور با توسعه‌ی مناسب همراه نبوده است.

ساخت این شبکه‌ها ۷۰ درصد به پیش رفته است.

همین‌طور کار احیا و بازسازی ۱۵۶ کانال آبیاری در سال ۹۹ مالی حدود ۴۸ درصد پیش‌رفت داشت و همین‌اکنون نیز کارش ادامه دارد. کار ساخت یک‌هزار و ۵۹۰ متر دیوار محافظتی نیز در ولایت‌های ننگرهار و جوزجان جریان دارد.

ساخت ۱۲۱ آب‌ریزه کوچک آبیاری در ولایت‌های دایکندی، پکتیا، بلخ، سمنگان، بغلان، نورستان، ننگرهار، کنر، لغمان، هرات، غور، خوست، پکتیکا، ارزگان، قندهار و بادغیس نیز در سال مالی ۹۹ پیش‌رفت خوبی داشته است. حدود ۳۷ درصد کار ۱۱ آب‌ریزه از سال قبل باقی مانده بود و کار ساخت ۱۱۰ آب‌ریزه امسال شروع شد. در مجموع کار این آب‌ریزه‌ها حدود ۹۵ درصد به پیش رفته است.

در سال مالی ۱۳۹۹، کار ساخت ۱۷ ذخیره‌گاه آب برای فعالیت‌های زراعتی و باغداری نیز در ولایت‌های لوگر، خوست، پکتیا و جوزجان آغاز شد و این کارها حدود نود درصد پیش‌رفت داشته است.

ساخت ۱۲۰ ذخیره‌گاه خاکی برای ذخیره آب باران در ولایت‌های کابل

دایکندی، بغلان، کنر، بادغیس، پنجشیر، زابل، تخار، ننگرهار، هلمند، کابل، غزنی، پکتیکا، خوست، فراه، ارزگان، قندهار، هرات، بلخ، لوگر، پروان و کابل نیز، نزدیک به ۸۹ درصد به پیش رفته است. در عین حال، کار احیا و بازسازی ۴۳۵ کانال فرعی درجه دوم و سوم هم در ولایت‌های کندز، تخار، بدخشان، ننگرهار و جوزجان پیشرفت خوبی داشته است. کار ۳۵ درصد ۹۹ کانال آبیاری از سال گذشته‌ی خورشیدی باقی مانده بود و کار احیا و بازسازی ۳۳۶ کانال دیگر، در سال مالی ۱۳۹۹ شروع شد. در مجموع، کار احیا و بازسازی این کانال‌ها در سال مالی ۱۳۹۹ حدود ۸۵ درصد پیشرفت داشت. در عین حال، در سال مالی گذشته، ۴۷ شبکه آبیاری در ۱۷ ولایت و همین‌طور کار ۱۲۵ کانال جدید ساخته شده است.

هم‌چنین هجده آبریزه نیز در سه ولایت ساخته و کار ساخت هشتاد بند خاکی آب‌گردان در ولایت‌های غور، سمنگان و قندهار به پایان رسید. کار ساخت ۱۴ هزار و ۹۷۴ مترمکعب چکدم (بند محافظتی) و ذخیره‌گاه آبی کوچک در ساحت آبریزه‌ها در ولایت‌های سمنگان، قندهار و غور به پایان رسید و کار ساخت ۲۱ شبکه آبیاری آغاز شد.

وزارت زراعت، آبیاری و مالداری، با مصرف ۷۷.۷ درصد بودجه ۱۳۹۹، ۱۳۹۹ در زمینهای آبیاری به دست آوردهای چشم گیری دست یافته است. این وزارت، برای سال مالی ۱۳۹۹، چهارده میلیارد و ۸۱ میلیون و ۴۹۶ هزار و ۸۲۴ افغانی بودجه انکشاف داشت که از این رقم، ۷۷.۷ درصد آن را توانسته در زمینههای مختلف زراعتی، آبیاری و مالداری به مصرف برساند.

یکی از اهداف درازمدت وزارت زراعت، این است که بتواند سالانه ۵۰ هزار هکتار زمین زراعتی را از طریق احیا، بازسازی، نوسازی و تقویت سیستمهای آبیاری در کشور، تحت پوشش آبیاری قرار دهد. وزارت زراعت در سال مالی ۹۹ توانست که با احیا و ساخت کانالها و شبکههای آبیاری به طول یک هزار و ۳۷۸ کیلومتر، ۹۷ هزار و ۳۶۰ هکتار زمین زراعتی را تحت پوشش آبیاری قرار دهد. همچنین در این سال ۳۱ هزار و ۵۰۶ متر دیوار محافظتی ساخته و به منظور جلوگیری از تخریب چهار هزار و ۲۵۹ هکتار زمین در مناطق مختلف کشور، گببون کاری شده است.

همچنین کار احیا و بازسازی ۱۲۱ شبکهی آبیاری در ولایت های غور، میدان وردک، یکتیا،

کونړ کې د ځنگلونو د بیارغونې او پراختیا په پار هڅې چټکي شوي

اېښودل، د ځنگلولی ٦٤ ټولنو ته د جواز لیکونو ورکړه، خلکو ته عامه پوهاوی او گڼې نورې چارې هغه څه دي، د یاد ولایت د کرنې ریاست له خوا ددې ولایت د ځنکونو د بیارغونې او پراختیا په پار ۱۳۹۹ یم کال کې تر سره شوی دی.

د کونړ د کرنې، ریاست له خوا د دې ولایت د ځنگلونو، څړځایونو او طبیعي سرچینو د ساتنې، رغونې او پراختیا په موخه هڅې کړنډي شوي تر څو یادي برخې ته لا پراختیا وکړي.

د کونړ د کرنې ریاست د سیمې اوسیدنکي،
بزرګان، مالداران او کوچیان هڅوي ترڅو
پخپلو سیمو کې د طبیعي ځنګلونو، څړځایو او
دولتي ملکیتونو ساتنه وکړي او دغو سرچینو
څخه په قانوني توګه ګټه پورته کړي.

د کونړ ولايت د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ رياست له خوا په ياد ولايت کې د ځنگلونو د بيارغونې او پراختيا په پار هڅې چټکې شوي دي. د کونړ د کرنې رياست چارواکي وايي، چې ددې ولايت د ځنگلونو د بيارغونې، پراختيا ، خونديتوب او ترڅنگ يې د ابرزو او د نيالگيو د توليد او وېشلو برخه کې گڼ پراگرامونه پلي کړي دي، چې د هغو له ډلې يې منډه کول او سالار باغ فوريو کې چې ۱۰۶ زره نيالگي وېش ته چمتو شوې وه، ۹۶ زره نيالگي يې پر ملکي او نظامي ادارو، ټولنو او د ځنگلولۍ پر کمېټو وېشل شوې دي.

دغه راز په ورته وخت کې د یاد ولایت په مرکز او ولسوالیو کې د ۱۷ زره او ۱۷۰ چهارمگز نیالګیو اېښودنه، د اوبو کوچني حوضونه او جګدمونه جوړول، د توافقي او ټکیري قطعاتو

به شماری از خانواده‌های مالدار بی‌جاشده در لغمان کمک‌های مورد نیاز توزیع شد

ریاست زراعت، آبیاری و مالرداری لغمان می‌گوید در مناطق «کلع» و «کاکس» ولسوالی قرغه‌ای این ولایت، به ۱۲۰ خانواده‌ی مالدار بی‌جاشده کمک‌های مورد نیاز توزیع کرده است.

محمدجمیل خوشحال می‌گوید که از طریق این پروسه به خانواده‌های یادشده وسایل مورد نیاز در نگهداری حیوانات، خوراکی‌های حیوانی و در کنار آن به آنان ۲۵۸ یز توزیع شد.

آقای خوش حال می‌گوید، به هر خانواده دو-دو بز، وسایل نگهداری حیوانات و خوراکی حیوانی داده شده است.

هدف از توزیع این کمک‌ها در کنار توسعه‌ی مالداری، حمایت از خانواده‌های بی‌جاشده و زمینه‌سازی برای بهبود اقتصاد آنان بوده است.

د ځنگلونو له بیارغونې د طبي بوټو تر کرکېلي:

تېرمالي کال کې د کرنې وزارت د طبيعي سرچينو بيارغونې او خوندیتابه لپاره څه کړي؟

ډکټور الله پتمن
خبريال

د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت په بېلابېلو برخو کې کار کوي. د کرنې وزارت په ترټولو مهمو فعالیتونو کې د غنمو او غلو دانو زیاتوالي په پار هلې ځلې، د اوبولگولو تاسیسات

جوړول، د بڼوالۍ، صنعتي نباتاتو او سبو پراختیا، د مالدارۍ پرمختیا، د اقلیم بدلون پر اساس د طبیعي سرچینو تنظیم، د خوړو خوندیتوب، بنیادي سمونونه او د مېرمنو پیاوړتیا او ملاتړ شامل دي.

په یادو برخو کې یوه مهمه برخه د هېواد طبیعي سرچینې دي، چې د کرنې وزارت یې د پراختیا، بیارغونې او خوندیتابه په پار هلې ځلې کوي.

د افغانستان طبیعي سرچینو کې ځنگلونه، څړ ځایونه، خوندي سیمې او د ځنگلي حیواناتو د ژوند پناه ځایونه شامل دي، چې په تېر کې له جدي انساني او طبیعي ګواښونو او ننگونو سره مخ ول. د وګړو کړندۍ وده، بې وزلۍ، په طبیعي سرچینو د کلیوالو ټولنو ډېر انحصار، ددې سرچینو د مدیریت او د اقلیم بدلون په اړه د عامه پوهاوی نه شتون د طبیعي سرچینو د ساتنې او مدیریت لپاره لویې ننگونې دي. خو د کرنې وزارت د تېر ۹۹یم مالي کال په ترڅ کې د طبیعي سرچینو په برخه کې کومې کړنې او فعالیتونه ترسره کړي دي؟

د تېر ۹۹یم مالي کال په ترڅ کې، د کرنې وزارت د طبیعي سرچینو لوی ریاست د همکارو پروژو او سیمه ییزو ټولنو په همکارۍ د طبیعي سرچینو د تنظیم ملي برنامه، چې په کې «د طبیعي ځنگلونو بیارغونه، د قوریو جوړول، د څړځایونو او روانو شګو تنظیم، ودانیز فعالیتونه او د طبیعي ارزښت د اکوسیستمونو تنظیم» شامل دي پلي کړي دي. همداراز د یاد ریاست له خوا د هېواد په اوو ولایتونو «تخار، جوزجان، بغلان، سمنګان، هرات، بلخ او بدخشان کې د انجې او شیرین بویې طبي بوټو د بیا تولید او ساتنې پروژې هم پلي شوي دي.

د کرنې وزارت د طبیعي سرچینو لوی ریاست د ۱۳۹۹یم مالي کال په ترڅ کې د طبیعي سرچینو په برخه کې یولړ لاسته راوړنې هم درلودې، چې په کې د لغمان او کونړ ولایتونو د ۱۵۷ هکتاره ځمکې لپاره د چهارمغزو ۹۴ زره او ۳۹۰ نیالګیو او د ۱۱۷ هکتاره سیمو د بیارغونې لپاره د ۷۰ زره او ۶۶۹ نیالګیو تولید، په اتو ولایتونو کې د تخمونو د کښت له لارې د جلغوزیو، پستې او چهارمغزو ۶۰۶ هکتاره ځنگلونو بیارغول او ساتل، د کونړ په ولایت کې د ۳۵۰۰ متر مکعب چکډمونو د جوړولو له لارې د ابریزو تنظیم او ترڅنګ یې د کرنیزو ځنگلونو د پراختیا په پار د سمنګانو په ولایت کې د بادامو ۸۰ جریبه بڼونه، د فراه په ولایت کې د عنابو ۷۰ جریبه بڼونه او په پنجشیر کې د توتو ۲۰ جریبه بڼونه جوړ او پر بڼوالو د بڼوالۍ ۱۷۰ کڅوړې وېشل شوي دي. دغه راز د ۲.۳ میلیونه نیالګیو د تولید په پار د ۲۳۳ قوریو جوړول، د تخار فارم پاتې رغیزې چارې بشپړول، د کونړ، بادغیس او لغمان په ولایتونو کې د ځنگلولۍ ۱۲۲ ټولنو ته د فعالیت جوازونه ورکول، په درېوو ولایتونو کې د ځنگلولۍ ۱۰۰ ټولنو ته د ځنگلونو د مدیریت جوازلیکونه ورکول، د جلغوزیو او چهارمغزو د ۴.۶ میلیونه نیالګیو د تولید په پار یوزر او ۷۶ کورني قوریې جوړول، د جلغوزیو او چهارمغزو د دوه میلیونه نیالګیو تولید، چې ۱۴۰۰ ام کال کې د لېږد لپاره چمتو شوي دي او د مستقیمو تخمونو د کرکېلي له لارې د پکتیکا د جلغوزیو ۴۰۵ هکتاره ځنگلونه بیارغول هغه چارې دي، چې د طبیعي سرچینو د پراختیا او بیارغونې په برخه کې تر سره شوي دي. په همدې حال کې د ورتیا لورنې په پار ۱۰۷۶ قوریه لرونکو لپاره د ځنگلونو د بیارغونې، ساتنې او مناسبې ګټې اخیستنې په پار بېلابېل پروګرامونه هم په لاره اچول شوي دي.

د طبي نباتاتو د سیمو بیارغول او خوندیتوب

په اوو ولایتونو (سمنګان، بلخ، بغلان، تخار، هرات، جوزجان او بدخشان) کې د سیمه ییزو ټولنو په ګډون د انجې اوزېرې د تخمونو او د شیرین بویې د بزغلیو د کرکېلي له لارې د ۲۸۰۰ طبي بوټو د سیمو د تخریب مخنیوی، د سیمه ییزو ټولنو په ګډون د هېواد په پنځو ولایتونو (سمنګان، بلخ، بغلان، تخار او بدخشان) کې د ۱۰۰ وړو عایداتي پروژو له لارې د دوه زره هکتاره سیمو په خوندي کولو سره د انجې، شیرین بویې او زېرې طبي بوټو د نسل د انقراض مخنیوی، په اوو ولایتونو (بلخ، سمنګان، بغلان، تخار، هرات، جوزجان او بدخشان) کې د انجې، شیرین بویې او زېرې طبي بوټو د کیفیت او ارزښت لوړولو په پار د یادو بوټو د بیارغونې او ارزښت لوړنې په پار ۵۶۰۰ کڅوړې وېشل او په اوو ولایتونو (بلخ، سمنګان، بغلان، تخار، هرات، جوزجان او بدخشان) کې د طبي بوټو او څړځایونو ۲۸ ټولنې جوړول د طبي بوټو په برخه کې د یاد ریاست کړنې دي.

د ملي پارکونو او خوندي شویو سیمو مدیریت:

د بند امیر او واخان ملي پارکونو او د کول حشمت خان په خوندي شویو سیمو کې د ښکار، غضب او نورو تخلفاتو د مخنیوي په پار د پراختیایي پروګرامونو پلي کول او د ساتونکو ګمارل، څلور نوي سیمې (د نورستان ځنگلونه، د ناور، درقد او امام صاحب دښتې) د ملي پارک او خوندي شویو سیمو په توګه اعلانول، د ملي پارک په توګه د څاڅی اریوب ځنگلونو د علان په پار لومړنۍ سروې ترسره کول، د بند امیر او واخان ملي پارکونو او د کول حشمت خان خوندي شویو سیمو کې د عامه پوهاوی غونډې جوړول او د واخان ملي پارک د مدیریتي پلان د بشپړولو په پار کمېټه جوړول، د واخان په ملي پارک کې د سیمې اوسیدونکو د څارویو د خوندي کولو په پار ۱۱ غوجلې جوړول، د نورستان د ملي پارک مقدماتي سروې کول، د کول حشمت خان په سیمو کې د مهاجرو الوتونکو سروې او نوم لړ چمتو کول، د واخان په ملي پارک کې د کورنیو غوجلو په پار د ۲۰۰ پنځرو چمتو کول او وېشل او د واخان په ملي پارک کې د ۶۰۷ زره او ۹۴۰ نیالګیو کېنول، د واخان په ملي پارک کې د څارویو د ناروغیو د مخنیوي په پار پر ۴۵۰ څارویو د طاعون واکسین پلي کول او په لوی او کوچنۍ پامیر کې د وحشي ژویو د ردیایي په پار ۳۵ خودکاره کامرې لګول، د ملي پارکونو او خوندي شویو سیمو په برخه کې د طبیعي سرچینو د لوی ریاست فعالیتونه دي.

ددغو فعالیتونو ترسره کول ددې ترڅنګ چې، د طبیعي سرچینو د بیارغونې او پراختیا لامل شوي، ګڼو خلکو ته په نېغه او نابغه ډول د کار زمینه هم برابره کړې ده.

د زرغون کمربند د ۱۷۶۸ هکتاره

سیمو خوندیتوب

د زرغون کمربند د یوزر او ۷۶۸ هکتاره

پخوانیو سیمو څارنه او ساتنه، د نږدې

۸۰۰ نیالګیو څړوبول، د کابل د زرغون

کمربند په سیمو کې د لنډ مهالو قوریو

له لارې د ۱۰۰ زره نیالګیو تولید، د

زر هکتاره نویو سیمو سروې، د ابریزو

د تنظیم په برخه کې ۱۵۰۰ کسانو ته

زده کړې ورکول، د تراسونو، چکډمونو،

جذبې حوضونو، ځنگلي سرکونو او د

ابوزېرمو له لارې د کمربند ۷۴۰ هکتاره

سیمو ته پراختیا ورکول هغه چارې دي،

چې د طبیعي سرچینو لوی ریاست

د زرغون کمربند پروژې له خوا ترسره

شوي دي.

د څړځایونو بیارغول او خوندي کول

د هېواد په شپږو ولایتونو کې د څړځایونو ۱۶ ټولنې جوړول او د سیمه ییزو ټولنو په ګډون د څړځایونو د تنظیم او فعالیتونو په موخه د ټولنو دوه زره او ۵۰ غړو وړتیاوې لوړول، په څلورو ولایتونو کې د څارویو لپاره د ۴۵ زره هکتاره څړځایونو تنظیم، د دوه زره او ۵۰۰ هکتاره څړځایونو د رغونې په پار د ۱۰۰ وړو عایداتي پروژو له لارې د علوفې تخمونو راټولول او تکثیر، د ۱۱۵ وړو عایداتي پروژو په وېش سره په دوه زره او ۵۰۰ هکتاره سیمه کې د ټولنو له لارې د علوفې تخمونه کرل، د سمنګان او غور په ولایتونو کې د څړځایونو د ابریزو په سیمو کې د خاورې د خوندیتوب په پار لس زره او ۴۶۰ متر مکعب چکډمونه جوړول، د بغلان، سمنګان، غور، کندهار او هرات په ولایتونو کې د اوبو د ساتنې او د څارویو د څښاک اوبو برابرولو په پار د اوبو ۵۶ واړه زېرمې جوړول، د ۱۰۶۴ هکتاره روانو شګو تثبیت او ددغو سیمو د تخریب د مخنیوي په پار د ګز، سکساول، تاغ او چرګس ۷۹۸ زره نیالګیو اېښودل او د بلخ، جوزجان او کندز په ولایتونو کې د وچکالۍ پر وړاندې د مقاومت لرونکو بوټو تخمونه کرل؛ هغه چارې دي، چې د ۹۹یم مالي کال په ترڅ کې د یاد ریاست له خوا د څړځایونو د پراختیا او خوندیتوب په برخه کې ترسره شوي دي.

هم‌زمانی افزایش مصرف لیمو با افزایش حاصلات

دکتر محمد تمیم صدیقی
گزارش‌گر

وزارت زراعت آبیاری و مالداری در چند سال اخیر باغ‌های جدید لیمو را در ولایت‌های گرم سیر ننگرهار، لغمان و کنر احداث کرده است. ولایت‌های نام برد در پرورش و تولید لیمو دست بلند دارند. یکی از دلایل افزایش تولیدات لیمو آب و هوای مناسب و

باغات جدید گفته شده است.

لیمو یک میوه خوشمزه و سرشار از ویتامین سی است. یکی از خواص لیمو آسان کردن هضم غذا می‌باشد. حال ولایت‌های که تولید کننده گان اصلی لیمو در کشور است برای تان به معرفی می‌گیرم.

ننگرهار

امسال پنج هزار و ۹۰۰ تن لیمو در ننگرهار تولید شده است. ریاست زراعت ولایت ننگرهار می‌گوید که در این اواخر باغ‌های لیمو و حاصلات آن در این ولایت رو به افزایش است. انعام‌الله صافی، رییس زراعت و مالداری ولایت ننگرهار می‌گوید که آب و هوای این ولایت برای پرورش درختان لیمو مناسب است و هر سال باغ‌های لیمو در این ولایت روبه افزایش است.

آقای صافی در این باره می‌گوید: «حاصلات امسال به پنج هزار و ۹۰۰ تن می‌رسد در حالی که سال گذشته پنج هزار و ۱۰۰ تن بود.»

به قول آقای صافی در کل در ولایت ننگرهار دو هزار و ۵۰۰ جریب باغ‌های لیمو وجود دارد که در مجموع پنج هزار و ۹۰۰ تن لیمو تولید گردیده است. که از جمله دو هزار و ۲۰۰ جریب آن لیمو کلان به میزان پنج هزار تن تولید شده است و از ۳۰۰ جریب لیمو چینایی (خرد) به اندازه ۹۰۰ تن لیمو تولید شده است.

به گفته‌ی آقای صافی در حال حاضر باغ‌های جدید در ولسوالی‌های کوزکنر، کامه، دره نور، گوشته، لعل‌پور، مهمندره، بتی‌کوت، چپرهار، رودات، بهسود، سرخرو، خوگیانی، کوت، این ولایت ساخته شده است و در حاصلات سال روان افزایش چشم‌گیر نیز آمده است.

بهادر خان، یک تن از باغداران ولسوالی چپرهار ولایت ننگرهار است. او می‌گوید مشکلات زیاد در قسمت امراض و آفات داریم که دهقانان به آن آشنایی ندارند از وزارت زراعت می‌خواهیم در قسمت شناسایی امراض و ادویه‌جات ما را همکاری کنند.

حکمت شاه، یک تن از باغداران ولسوالی غنی خیل ولایت ننگرهار است. او می‌گوید: که لیمو در این ولایت خوب حاصل می‌دهد و برای دهقانان درآمد و بازار خوب نیز دارد.

امسال ۲۱۵ تن لیمو لغمان تولید کرده است.

ریاست زراعت لغمان از افزایش حاصلات لیمو در این ولایت خبر داده می‌گوید که امسال نسبت به سال قبل افزایش چشم‌گیر در قسمت تولید لیمو صورت گرفته دلیل افزایش آن را ساخت باغ‌های جدید لیمو از طرف وزارت زراعت در این ولایت گفته شده است.

محمد جمیل خوشحال، رییس زراعت ولایت لغمان می‌گوید که امسال ۵۴ جریب باغ‌های جدید لیمو احداث شده است. در مجموع در ولایت لغمان ۴۳ هکتار باغ‌های لیمو وجود دارد که از این مقدار امسال به میزان ۲۱۵ تن لیمو تولید شده است.

ولسوالی‌های قرغه‌ای، علینگار و علیشنگ تولیدکننده‌گان اصلی لیمو در این ولایت به شمار می‌رود.

ولایت لغمان از جمله ولایت‌های مشرقی است که بستر مناسب برای تولید خانواده ستروس می‌باشد. به خصوص لیمو، در این ولایت‌ها خوب رشد می‌کند.

مصطفی یک تن از باغداران ولسوالی قرغه‌ای لغمان است. او می‌گوید که لیمو یک میوه خوشمزه است بسیار مردم خوش دارند برعلاوه که در آشپزی برای کمک به درمان بیماری‌ها نیز استفاده می‌شود. لیمو تولید و بازار خوب دارد و هر سیر (هر هفت کیلو) لیمو را در بازارهای داخلی در بدل ۴۰۰ افغانی فروخته می‌شود.

مقدم یک تن از باغ داران ولسوالی علیشنگ ولایت لغمان است. او می‌گوید خدا را شکر است که هر سال تولید لیمو بیش‌تر می‌شود. خریداری داخلی زیاد دارد، به خصوص در شرایطی کرونایی مردم زیاد لیمو مصرف می‌کنند خواست ما از وزارت زراعت این است که باغ‌های جدید احداث کند چون زمینه پرورش لیمو در این ولایت بیش‌تر است. خوب نتیجه داده است.

سبزیجات و محصولات دیگر نباتی این ولایت علاوه بر نیاز مردم لغمان ضرورت‌های ولایت مشرقی و کابل نیز مرفوع می‌سازد، در این ولایت علاوه بر برنج، لوبیا و ترکاری‌های مختلف و میوه‌ها، چون نارنج، مالت، لیمو، کینو، سیب، زردآلو، چهارمغز و... پیدا می‌شود. جنگل‌های جلفوزه نیز در مناطق کوهی این ولایت وجود دارد و علاوه بر آن جنگل‌های ولایت لغمان از درختان ارچه، صبر، بلوط، چنار و درخت‌های دیگر تشکیل شده است.

ولایت‌های شرقی کشور ننگرهار، لغمان و کنر با داشتن آب و هوایی مناسب برای باغداری لیمو، مالت و نارنج مناسب است که حاصلات لیمو این ولایات را به ولایت‌های دیگر نیز فرستاده می‌شود.

امسال ۶۰۹ تن لیمو در کنر تولید شده است.

ریاست زراعت ولایت کنر از افزایش ۱۰ درصدی حاصلات لیمو خبر داده می‌گوید که امسال نسبت به سال قبل تولیدات لیمو در این ولایت افزایش یافته است.

نجیب‌الله عادل آمر امور زراعتی ولایت کنر می‌گوید امسال ۲۲۷ جریب باغ‌های جدید لیمو در این ولایت ساخته شده است که از مقدار به میزان ۶۰۹ تن لیمو به دست آمده است.

به قول عادل سال گذشته ۵۵۳ تن لیمو تولید شده او می‌گوید که دلیل افزایش حاصلات لیمو خدمات خوب کارمندان ترویج زراعتی برای باغداران و هم‌چنان احداث باغ‌های جدید می‌باشد.

در کل در چند سال اخیر در ولایت کنر در حدود ۷۰۰ جریب باغ‌های لیمو ساخته شده است. که بیش‌تر این باغ‌ها به حاصل آمده است و قسمتی از باغ‌های لیمو تا حال حاصل نداده است. درختان لیمو سه سال بعد حاصل می‌دهد.

موسی یک تن از باغداران ولایت کنر است. او می‌گوید که خدا را شکر که به کمک و همکاری وزارت زراعت ما توانستم باغ‌های زیاد لیمو بسازیم. لیمو در وقت رفع حاصل هر کیلوی آن را به ۴۰۰ افغانی در بازارهای داخلی می‌فروشیم.

در باره لیمو

آب لیمو تازه علاوه بر خوشمزه بودن دارای خواص شگفت‌انگیزی از جمله بهبود سوخت‌وساز بدن، بهبود عملکرد کیسه‌ی صفرا، کمک به هضم، درمان آکنه، کاهش ناراحتی‌های دستگاه گوارش نیز برای بدن دارد. لیمو، میوه درختی است که بلندی آن به چهار متر

رسیده و کشت آن فقط در مناطق گرم‌سیر و آب و هوا مدیترانه‌ای امکان دارد. شاخه‌های بلند و برگ‌های پهن و سبز مات و بیضوی از مشخصات ظاهری این گیاه است. دم برگ‌ها واضح و اندکی بال دارند. گل‌هایش از درون سفید و از بیرون ارغوانی و بسیار معطر است. لیمو تنها درختی است که تقریباً همیشه میوه و گل و برگ دارد تازه گی دایمی دارد میوه‌اش بیضه‌ای شکلی است که در اواخر پاییز و اوایل زمستان آب‌دارتر می‌باشد. لیموها را بیشتر به علت آب آن‌ها پرورش می‌دهند، اگرچه بخصوص در آشپزی از پوست و گوشت لیمو استفاده می‌شود. لیموها حاوی مقدار زیادی اسیدسیتریک هستند که موجب طعم ترش آن‌ها می‌گردد.

درختان لیمو به طور کل و البته زمانی که بالغ هستند دوره‌های کوتاه مدت خشکی را به خوبی تحمل می‌کنند اما برای تولید میوه مناسب و بخصوص برای درختان جوانی که تازه کشت شده اند برنامه منظم آبیاری را در نظر گرفت. برای درختان جوان تازه کشت شده بهتر است که در طی ماه اول کاشت هر ۲-۳ روز یکبار نسبت به آبیاری درخت اقدام کرد اما بعد از گذشت یک ماه، فاصله آبیاری را افزایش داد و به هر هفته یکبار و یا هر ۱۰ روز یکبار رساند. درختان بالغ نیز به همین صورت هستند. هر ۱۰ روز یکبار نیاز به آبیاری درختان بالغ است تا دچار ریزش غنچه و میوه‌های کوچک و یا ریز شدن محصول تولیدی و کم آب شدن آن نشود. هنگام هر نوبت آبیاری بهتر است که خاک اطراف تنه گیاه تا شعاع حداقل ۳۰ سانتی‌متر و عمق ۹۰ سانتی‌متر به خوبی مرطوب شود. اینکه چه میزان آب لازم است تا در این عمق نفوذ کند و آنرا مرطوب کند بستگی به بافت خاک دارد یعنی بافت خاک هر مقدار سبک تر باشد به دلیل سرعت بیشتر نفوذ آب در خاک به حجم آب کمتری نیاز داریم تا به عمق ۹۰ سانتی‌متر برسد و در مورد خاک سنگین نیز به حجم آب بیشتری نیاز است. معمولاً در خاک با بافت متوسط اگر سطح رویین خاک را در نظر بگیریم و روی این سطح را با آب به ضخامت ۷-۸ سانتی‌متر بپوشانیم، این حجم از آب برای نفوذ در عمق ۹۰ سانتی‌متر و مرطوب کردن این عمق از خاک کافی است. همانطور که درختان لیمو بهتر است خشکی نکنند، آبیاری بیش از اندازه و مرطوب بودن خاک می‌تواند یکی از دلایل عدم گل‌دهی این درختان باشد. به همین دلیل برخی از پرورش‌دهنده‌گان ترجیح می‌دهند زمانی که سطح خاک تا عمق ۱۰-۷ سانتی خشک شد، سپس اقدام به آبیاری درختان لیمو کنند.

این درختان به طور کل در مناطقی که تابستان‌های نسبتاً خنکی دارند بهتر رشد می‌کند و با تابستان‌های بسیار گرم سازگاری ندارد مگر این‌که از آبیاری مناسب و هم‌چنین محافظت از نور در طی بعد از ظهر برخوردار باشد. و فاصله کاشت درختان لیمو حدود ۷-۶ متر از یکدیگر می‌باشد.

از آفات درختان لیمو می‌توان به شته، شپشک نام برد. از بین بیماری‌ها نیز بیماری‌های قارچی لکه سیاه، آنتراکنوز، لکه روغنی، پوسیده‌گی قهوه‌ای، بیماری قارچی ریزش میوه‌های نارس هم‌چنین شانکر باکتریایی به شمار می‌رود.

۱۳۹۹مالي کال په ترڅ کې د مالدارۍ د برخې کرنې او فعاليتونه

په ۳۴ ولایتونو کې یو میلیونه او ۹۳۲ زره او ۵۰۰ ډوزه واکسینونه پر څارویو پلي شوي، په نهو ولایتونو کې د څارویو د بېلابېلو ناروغيو پر وړاندې لس زره ډوزه واکسینونه څارویو ته ورکړل شوي دي او په ټوله کې د هېواد په کچه ۹۰.۶ میلیونه څاروي د کرنې وزارت له خوا واکسين شوي دي، چې په پایله کې یې د څارویو د مړنې کچه ټیټه او ترڅنګ یې د څارویو د نسل د ښه اصلاح او تکثیر لامل شوي او دغه راز د انسانانو او څارویو د گډو ناروغيو د خپرېدو مخه یې نیولې دی.

۳- د هېواد په ۳۴ ولایتونو کې د کانګو تېې (CCHF) د مخنیوي په پار کمپاینونه په لاره اچول شوي دي، چې د کانګو تېې د کچې د ټیټېدا لامل شوي دي.

۴- د بېحصر په فارم کې ۱۳۰ غواوې او نوي زېږېدلې خوسکې قرنطین شوي، د بلخ په ولایت کې د څلور زره او ۵۰ قره قل پسو قرنطین، د یادو فارمونو د څارویو د ناروغيو او د ځمکو له غصب څخه مخنیوی، د فارمونو څارویو ته د مناسبې خوراکې په ورکولو سره د شېدو کچه ۱۲۰ زره لیټرو ته لوړول، پر یوشمېر مالدارانو د ۳۰ خوسکیو وېش، د بغلان مالدارۍ فارم ترمیمول او د عصري مالدارۍ د ترویج او تکثیر په پار هلې ځلې.

۵- د لبنیاتو صنعت دودې، پراختیا او خصوصي سکتور د ملاتړ په پار د هېواد په شپږو ولایتونو کې د شېدې ټولولو شپږ مرکزونه جوړول، چې هر مرکز یې د یوزر او ۵۰ لیټره شېدو د ساتنې وړتیا لري او ۲۰۰ کورنۍ تر پوښښ لاندې نیسي.

۶- د څارویو د تغذیې په پار سرکال ۱۲ بابه سایلج سیلوګانې جوړې شوې او ۲۵ ټنه حیواني خوراکي توکي په کې زېرمه شوې ده، د حیواني تغذیې لابراتوار جوړ شوی، د غوښینو، هګیو چرګانو او لویو څاریو لپاره لارښودونه ترتیب شوي او د حیواني خوراکي توکو له فابریکو څخه د څارنې له لارې د څارویو د خوراکي توکو کیفیت ښه او کمیت یې زیات شوي دي.

۷- د مالدارۍ په برخه کې ۱۱ اقتصادي طرحې جوړې شوې او ۲۱ زره او ۸۷۵ مالدارانو ته روزنیزې برنامې په لاره اچول شوي دي. د مالدارۍ په برخه کې د یادو ترسره شویو کړنو ترڅنګ د کرنې وزارت په تېر مالي کال

په هېواد کې د کرنې تر څنګ مالدارۍ هم اقتصا دې ارزښت لري او یو شمېر کورنۍ په

د عبدالواسع خان زاده خبریال

تېره کلیوالو کورنیو د خپلو کورنیو یوه اندازه لومړنۍ اقتصادي اړتیاوې د کورنیو حیواناتو په ځانګړي ډول له غواوو، وزو او میږو څخه پوره کوي.

د کرنې، اوبولګولو او مالدارۍ وزارت د نورو سکتورونو ترڅنګ د مالدارۍ سکتور ودې او پراختیا ته ځانګړې پاملرنه کړې، چې په ترڅ کې یې د مالدارۍ د سکتور د ودې او پراختیا لامل شوي. د ۱۳۹۹ یم مالي کال په ترڅ کې د کرنې وزارت د مالدارۍ اوجیواني روغتیا ریاست ګڼ فعالیتونه تر سره کړي دي، چې عمده لاسته راوړنه یې دادي. ۱- د کرنې وزارت هڅه کوي، چې د غواوو خسکي نسلونه په زراعتي بدل کړي، چې له همدې امله د هېواد په ۳۴ ولایتونو کې د مصنوعي القاح مرکزونه یې جوړ کړي دي. د کرنې وزارت د مالدارۍ د خدماتو ریاست د نسل ښونې د پراختیا څانګې آمر ډاکټر محمد ایوب احدي وایي، د ۱۳۹۹ یم مالي کال په ترڅ کې د څارویو د مصنوعي القاح شپږ مرکزونه جوړ شوي دي، د نوي ټکنالوژۍ په واسطه د سپرم د کنگل کولو عصري لابراتوار جوړول، د مصنوعي القاح له لارې ۱۰۸ زره او ۴۸۴ خوسکیو تولد، د نسل ښونې په مرکز کې د شل بڼه غواوو روزنه، د څارویو د مصنوعي القاح دولتي او غیر دولتي مرکزونه د جوازونو تمديد او نوي جوازونه ورکول هغه څه دي، چې په دې برخه کې ترسره شوي دي.

۲- د هېواد په ۳۴ ولایتونو کې د بروسلوز، طبق «FMD» او طاعون واکسینونو پلي کول، د کرنې وزارت د حیواني روغتیا رییس ډاکټر مختار محسیني وایي، چې د ۱۳۹۹ یم کال په ترڅ کې د هېواد په ۳۴ ولایتونو کې د بروسلوز یا حیواني محرقې درې میلیونه او ۴۳۷ زره ډوزه واکسینونه پر څارویو پلي شوي، د طاعون ناروغۍ پر وړاندې د هېواد

۱۵ زره بچي روزل، پر یوشمېر فارم لرونکو د کبانو د څلورو زرو بچیو وېش، د کونړ او بامیانو په ولایتونو کې د کبانو فارمونو جوړولو په پار سروې ترسره کول او د هېواد په اوو ولایتونو کې د کبانو د فارمونو سروې هغه څه دي، چې په دې برخه کې ترسره شوي دي.

په همدې حال کې د شاتو مچيو د روزنکو د ملاتړ په پار په ننگرهار، کونړ او لغمان ولایتونو کې د شاتو مچيو پر فارم لرونکو د شاتو مچيو روزنې نوي او عصري توکي وېشل شوي دي، د شاتو مچيو ۱۵۰ فارم لرونکو ته عامه پوهاوی ورکول، د شاتو مچيو د ناروغيو او افتونو کنټرول او د شاتو مچيو د لوړې د مخنیوي او ساتنې په پار څلور قلمه توکو پېرل هغه څه دي، چې د شاتو مچيو د صنعت د پراختیا په پار تر سره شوي دي. په ورته وخت کې د څارویو د خوراکي توکو د تجزیې او تحلیل په موخه لابراتوار جوړول، د خوراکي فورمولونو ترتیب او چمتو کول، مالدارانو او فارم لرونکو ته فني لارښوونې او مشورې ورکول، په یو شمېر ولایتونو کې د خوراکي موادو «فودر بانک» جوړول هغه چارې دي، چې د مالدارۍ د پراختیا په موخه په ۱۳۹۹ یم مالي کال کې د کرنې وزارت د مالدارۍ او حیواني روغتیا عمومي ریاست له خوا ترسره شوي دي.

کې د چرګانو روزنې، کب روزنې او شاتو مچيو روزنې په برخه کې هم ګڼ اغېزناک فعالیتونه ترسره کړي دي.

د چرګانو روزنې د فارمونو د جوړولو په برخه کې د ګڼو وړو فارمونو ترڅنګ په ۱۸ ولایتونو کې د خصوصي سکتور په ونډې سره د غوښینو چرګانو ۶۵ سوداګریز فارمونه جوړ او ګټې اخیستنې ته سپارل شوي دي. په اتو ولایتونو کې د غوښینو چرګانو د درې زره او ۲۰۰ فارمونو څارنه او تخنیکي ستونزو ته یې رسېدنه، د خصوصي سکتور یوزر او ۹۰۰ غیر فعال فارمونه بیا فعالول، په کور د ننه د چرګانو د غوښې اوهګیو د تولید کچه لوړول، په ننگرهار، بلخ، خوست او هرات کې د استاک فارمونه جوړول، په کابل او هرات کې د مړزانو او شترمرغ فارمونه جوړول، د چرګانو روزنې په برخه کې خصوصي سکتور ته ۱۰۰ جواز لیکونه ورکول او د چرګانو روزنې د فارم لرونکو د ستونزو د هوارولو په پار د چرګانو روزنکو ټولنې جوړول، د ۹۹ یم مالي کال په ترڅ کې د چرګانو روزنې په برخه کې د کرنې وزارت د مالدارۍ ریاست کړنې دي.

دغه راز د کب روزنې په برخه کې د تېر مالي کال په ترڅ کې په هېواد کې د کبانو ۳۵۰ فارمونه جوړ شوي او ترڅنګ یې د کب نیونې او روزنې په موخه لارښودونه جوړ او ۳۴ ولایتونو ته لېږل شوي، د قرغې په فارم کې د کبانو

د زرغونتیا په پار هلې ځلې؛ میدان وردګ کې څه باندې دوه نیم زره جریبه نوي بڼونه جوړ شوي

د شفتالو، زردالو، الو، مڼې، ناک، گیلان، انګورو، بادامو او چهارمغزو دوه زره او ۵۵۲ جریبه ساده او ۹۸.۵ جریبه یې متراکم بڼونه د یاد ولایت ګڼو بڼوالو ته جوړ کړي دي.

د دغو جوړ شویو بڼونو تر څنګ بڼوالو ته روزنیزو پروګرامونه په لاره اچول شوي دي، د ناروغيو او افتاتو پر وړاندې مبارزه او پراخ کمپاینونه هم تر سره شوي دي تر څو د یاد ولایت بڼوالي لا پراخه او بڼوالو ته لازمي اسانتیاوې برابرې کړي.

د میدان وردګو ولایت د کرنې، اوبولګولو او مالدارۍ ریاست چارواکي وایي، چې د یاد ولایت د زرغونتیا او د بڼوالۍ د پراختیا په پار یې سر کال دوه زره او ۵۵۲ جریبه بېلابېل بڼونه جوړ کړي.

د میدان وردګو ولایت د کرنې رییس ولید احمد تسلی وایي، چې سر کال د کرنې وزارت د بڼوالۍ او مالدارۍ ملي پروژې «NHLP» او کرنې ریاست په ګډې همکارۍ د میدان وردګو ولایت د مرکز په ګډون په ګڼو ولسوالیو کې